

VIIMEISET SANAT

elämäankaarikirja

Markku P. Salo

VIIMEISET SANAT
elämänkaarikirja

Markku P. Salo

VIIMEISET SANAT

Kirjan työnimenä oli: Mustat kirjaimet, Amos Oz ja Pärnu.
Ilman näitä neljää ihmistä teosta ei olisi milloinkaan julkaistu.

KIITOS!

Maarika Kórts, Virpi Koivistoinen, Sirkka Linder ja
Arvi Nikkarev.

Palaute ja yhteydenotot:
markku.p.salo@gmail.com

Kansi ja taitto: Erika Priedenthal

© 2019 Salo, Markku P.

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-28-6891-6

Yksi Millerin tyypeistä: *"Olen rahaton, työtön, ilman resursseja, ilman toivoa. Siksi olenkin maailman onnellisin ihminen."*

* * *

"Rakkautta jaetaan toisten kanssa. Mutta rahan suhteen on toisin". Nils Snygg

* * *

Amos Oz kirjoittaa: *"Jos varastat yhdestä kirjasta, olet pelkkä kirjallinen varas, plagioija. Mutta jos varastat viidestä kirjasta, et olekaan enää varas vaan tutkija, ja jos varastat viidestäkymmenestä kirjasta, olet suuri oppinut."*

ENSIMMÄINEN OSA

Muutostani Suomesta on kohta viisi vuotta. Kun minä Mikael Salminen, seitsemääkymmentä lähestyvä mies jään leskeksi, myin, lahjoitin ja/tai heitin roskeen kaiken, mitä minulla oli. Kaipasin kuitenkin vielä jotain. En tiennyt mitä, miten jatkaa, täyttää syntynyt tyhjyyden tunne. Yksinäisyys on yksilöllinen ongelma, jolla on paljon ulottuvuuksia. Ratkaisua hain muuttamalla Pärnuun ja kirjoittamalla pari kirjaa.

Muistan hyvin sen päivän vuonna 2014. Oli alkusyksyn varhainen aamu. Puut olivat vielä vehreän vihreinä, nouseva aurinko kajasti niiden lomasta ja ilma oli kirkas. Jättämäni talon tiilinen punasävyjulkisivu sopi hyvin kuvaan. Nautin kadun rauhallisesta unesta. Ehkä jätin Riihimäen parhaan talon. Olen pahoillani: jotkut ymmärtävät, mutta kaikki eivät ymmärrä kaikkia. Minusta vain ei ole enää eläjäksi tässä ympäristössä.

Ehdin miettiä: antaako periksi. Valkoinen paitani alkoi olla kyynelistä märkä, punaviiniläikkien ja kahvitahrojen peittämä, pesemällä se ei enää kirkastuisi. Jostain virisi idea,

kirjoita elämäsi, saat ainakin työtä, ajateltavaa, jota riittää niin pitkäksi aikaa kun haluat.

Kirjoittamisen taustalla soivat *Elämän valttikortit*, *Rentun ruusut*, *My Way ja Ave Maria*, *Aram Hatšaturjanin Miekkatanssi*, huipennuksena kerran vuodessa *Wienin filharmonikkojen uudenvuoden konsertti* (saks. *Neujahrskonzert der Wiener Philharmoniker*) - antoivat kieltämättä helpotusta elämäntuskaan.

Kirjat olivat ne, jotka antoivat eniten lohtua ja tyydytystä, mutta valitettavasti paksuimmatkin olivat varsin ohuita. Ohuissa kirjoissa oli paljon miettivää ja ajattelua herättävää, mutta kuka nyt jaksaa aina ajatella.

Löysin itselleni täydellisen asunnon ja asuinympäristön, se oli sattumaa. Alun aluksi asuin jonkin aikaa Tervis Spas-sa, katselin ympärilleni ja kohta tärppäsi. Alkoi luova, jännittävä aika vieraassa kaupungissa. Ylellisyyttäkin oli, kuten keittiön baaritiski, jota en ole kertaakaan käyttänyt. Muutostani olen kertonut kirjassani *"Hyvästi, sanoi leskimies kotimaalle"*, joten en kerro siitä nyt enempää.

Vuokraisännälläni kävi säkä.

Hän sijoitti rahaa, ja minä nautin. Kerran vuodessa hän tarkastaa olenko maksanut vuokrani. Niin minusta tuli hänen lypsävä lehmänsä, teen sen mielelläni, jos saan maitoni riittämään. Tässä tapauksessa pitäisi ehkä sanoa, mikäli saan kerättyä tarpeeksi käpyjä.

Olen ollut tyytyväinen. Muutaman kuukauden kuluttua löytyi myös taloudenhoitaja. Lisäsikö se tyytyväisyyttäni, sitä en vieläkään tiedä, joka tapauksessa ei se huono vaihtoehto ollut.

Saunakopperoni on jossain kolmen huoneen ja keittiön keskivaiheilla. Onneksi siinä on kaksi ikkunaa, pyöreä ja suorakaiteinen, joista näkee talon ylimmästä kerroksesta pitkälle itään ja etelään. Se on tärkeä paikka, siellä ruumis ja sielu lepäävät, siellä kirjoittajan aistit saavat kaipaamaansa ravintoa.

En pidä saunaa erikoisen kuumana, nautin hyväilevästä lämmön tunteesta, silloin tällöin nakkaan hiukan vettä. Löyly tuo hetken kuumaa, mutta häipyä pian. Istun ääneti, ehkä huokaan, ehkä en. Se ei ole tavallista, mutta ei tavatonakaan. Kenen kanssa keskustelisin tunnetiloista? Minulla on asioiden ja ajatuksien hautomiseen kiusallisen paljon aikaa. Äänettömyys huutaa, enteilee sanomisen pakkoa. Minulla on tarvetta puhua. Päästän ajatukseni lentoon. Moniko keskustelee saunan kanssa, tuntee kiitollisuutta sitä kohtaan? Kiukaan kovat kivet luovat ymmärtävää lämpöä. Ikkunoista näkyy alati vaihtuva, mutta paikallaan pysyvä maisema - täydellisyys. Ylhäällä sinessä lentää pitkän vanan jättävä lentokone ja sitä vastaantuleva toinen samanlainen, kaikki mittarit ja elektroniikka viritettyinä, ikään kuin etsisivät, niin etsivätkin, kenttää johon laskeutua, maata pyörien alle.

Häviävän hetken tunnen yhteyttä kokonaisen maailmankaikkeuden kanssa. Joku sanoisi sitä onnen tunteeksi.

Seisomme terassilla Rouva M:n kanssa, olemme katselleet pyörien temppuradan ja sitä ympäröivän puiston rakentamista, se on valmistumassa parin vuoden puurtamisen tuloksena. Puiston ympärillä kiertää sileät käytävät, istutuksia, nurmikkoa, asfalttia, kivetystä ja massiivisia penkkejä.

Joen järviruokoranta on jätetty koskematta, paikoin jopa viisimetriset ruo'ot uhmaavat joelta puhaltavaa tuulta, rehottavat toistaiseksi muurina luontoa puolustaen.

Käytävien reunoilla seisoo rivi valopylväitä tuodakseen valoa, joskus myöhemmin koittavaan syksyn pimeyteen. Niissä korostuu outo vinous. Varsinkin kohdassa missä me lat tekevät puoliympyrän, ne harottavat sinne tänne, niiden logiikkaa on vaikea ymmärtää, taustalla näkyy valkoisin ison kirjaimin loistava *Pärnu Kontserdimaja*, joka on täysin vinossa. Se luo käsityksen, että kokonainen työryhmä on ollut rakentaessaan ympäripäissään.

Uuden puiston, pyörien temppuradan valaisinylväiden vinouteen löytyy kyllä selitys, mutta *Kontserdimajan* monimetrisille vinoon kirjoitetuille kirjaimille selitystä en ole löytynyt.

Airoja muistuttavien pylväiden päässä lavan keskellä syttyvät valot. On juhlan aika. Olympia- ja maailmanmestaruuskisojen mitalimiehen *Jüri Jaansonin* kunniaksi, vedossa ja kenossa, siis tahdissa ja epätahdissa tarkoituksellisesti. Nyt *Jüri* on osa julkista omaisuutta (2019 Viron parlamentti). Oudointa on, että aamuyön tunteina ja joskus päivällä näiden airojen juureen pissivät koirat.

Taideteoksissa näkyy maisema-arkkitehdin jälki. ”Upeasti toteutettu asia mistä monen suomalaiskaupungin soisi ottavan oppia”, sanoo joku. En tiedä mitä mieltä itse mestari on, kysyikö joku häneltä? Pienessä kansassa on kysyntää sankareista. Kysyn itseltäni: onko parempi pieni kansa, muutamia sankareita, vai suuri kansa ja satoja mestareita?

Mikään ei ole ikuista, Venäjällä ei ole enää tsaaria, Notre-Damekin paloi ja kolmas sukupuoli on saanut kannatusta – feminiini, maskuliini ja neutri ovat nyt totta. Kuulin jostain, että miehetkin ovat synnyttäneet.

SAUNA

**En pidä saunaa
erikoisen kuumana,
nautin hyväilevästä
lämmön tunteesta.
Istun ääneti, ehkä huokaan,
ehkä en,
asioiden ja ajatuksien
hautomiseen on kiusallisen
paljon aikaa.
Äänettömyys huutaa, enteilee
sanomisen pakkoa,
on tarvetta puhua, päästän
ajatukseni lentoon.
Kiukaan kovat kivet luovat
ymmärtävää lämpöä.
Ikkunoista näkyy alati vaihtuva,
mutta paikallaan pysyvä
maisema - täydellisyys.
Tunnen kiitollisuutta
saunaa kohtaan.
Kenen muun kanssa keskustelisin
tunnetiloista?**

M. P. S.

